

Bibliografia

Akty prawne Unii Europejskiej

1. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. 2004 Nr 90, poz. 864[2])
2. Dyrektywa Rady 97/80/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. dotycząca ciężaru dowodu w sprawach dyskryminacji ze względu na płeć (Dz. U. UE. L. z 1998 r. Nr 14, str. 6 z późn. zm.).
3. Dyrektywa Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (Dz. U. UE. L. z 2000 r. Nr 180, str. 22).
4. Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz. U. UE. L. z 2000 r. Nr 303, str. 16).

Polskie Akty prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 128, poz. 1405 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 14 listopada 2003 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 213, poz. 2081).
6. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy (Dz. U. Nr 223, poz. 1460).

Лецишин Р.

Заступник директора ТОВ «Платинумбуд»

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ДЕРЖАВНОМУ СТРАТЕГІЧНОМУ ПЛАНУВАННІ УКРАЇНИ

В результаті прогресу накопичення величезних обсягів даних в Інтернеті, прискорення швидкості зв'язку за рахунок ширококутового зв'язку та популяризації компактних, високопродуктивних комп'ютерів, зацікавленість до дослідження розвитку технології штучного інтелекту зростає. Штучний інтелект здатний принести користь майже всім аспектам життя суспільства, включаючи сфери економіки, охорони здоров'я, безпеки, законності, транспорту, інновацій.

Науковиці Н. М. Щербак та М. С. Уткіна визначають штучний інтелект як «комп'ютерну програму, в основі якої лежать алгоритми аналізу відповідних даних та алгоритми прийняття з їх урахуванням автономних

рішень, у ході досягнення яких вона може навчатися на досвіді та покращувати власну ефективність за рахунок аналізу даних, з метою досягнення поставлених завдань» [1, с. 215].

Дослідник Ю. Ковтуненко надає значно ширше розуміння поняття «штучний інтелект», вказуючи, що це «наука і технологія, здатна відтворити процеси мислення людського мозку і направити їх на створення і обробку різних комп'ютерних програм, а також інтелектуальних машин, здатних повністю замінити і спростити людську роботу» [2, 94].

Науковці Р. І. Заблодський та С. М. Кравченко детермінують штучний інтелект як штучну систему, яка імітує рішення людиною складних завдань в процесі його життєдіяльності, зазначаючи, що людина у своїй діяльності використовує різноманітні інтелектуальні функції (інтуїцію, творчість, уяву, асоціацію, індукцію, дедукцію, обчислення, пошук та інше) [3].

На законодавчому рівні легальне визначення терміну «штучний інтелект» було закріплене у Державних стандартах України 2938-94, затверджених і введених в дію Наказом Держстандарту України № 338 від 28 грудня 1994 року. Відповідно до п. 5.9 Розділу 5 «Застосування систем оброблення інформації», штучний інтелект - це здатність систем оброблення даних виконувати функції, що асоціюються з інтелектом людини, такі, як логічне мислення, навчання та самовдосконалення [4]. Чинність документа скасована з 01.04.2021 року, згідно з наказом від 23.03.2021 № 108, у зв'язку із схваленням Кабінетом Міністрів України «Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні» від 2 грудня 2020 року. У зазначеній Концепції значно розширено сутність поняття «штучний інтелект», яке визначено як організовану сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань [5].

З аналізу Концепції розвитку штучного інтелекту в Україніми можемо визначити такі чіткі нормативні позиції:

1. Розвиток технологій штучного інтелекту в Україні визначається головним напрямом у сфері науково-технологічних досліджень.

2. Вбачається, що Концепція сприятиме побудові конкурентоспроможної національної економіки, задоволенню прав та законних інтересів фізичних та юридичних осіб, покращенню системи публічного управління.

3. Концепція визначає ключові сфери життєдіяльності, в яких повинна реалізуватись державна політика з розвитку галузі штучного інтелекту: освіту і професійне навчання, науку, економіку, кібербезпеку, інформаційну безпеку, оборону, публічне управління, правове регулювання та етику, правосуддя.

Однак, для справедливої оцінки положень, що стосуються розвитку сфери технологій штучного інтелекту в Україні, необхідно звернути увагу і

на Розпорядження Кабінету Міністрів України № 438-р від 12 травня 2021 року «Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні на 2021-2024 роки» [6]. Коментуючи запропонований План заходів, відмічаємо, що проведена велика узагальнююча робота, однак допущено кілька системних помилок:

1) не всі запропоновані заходи здатні забезпечити виконання пріоритетних напрямів реалізації Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні;

2) занадто узагальнено сформульовано запропоновані заходи, без наведення належної конкретики;

3) не всі заходи здатні розв'язати першочергові проблеми, визначені Концепцією.

Таким чином, схвалення Кабінетом Міністрів України «Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні» слугує основою застосування штучного інтелекту в державному стратегічному плануванні України. Разом з тим, для його ефективного впровадження слід звернути увагу на детальніше дослідження усієї системи штучного інтелекту, що включає етичні, правові та суспільні проблеми, за допомогою технічних механізмів, а також привести у відповідність запропоновані заходи з реалізації Концепції із завданнями самої Концепції.

Список використаних джерел

1. Щербак Н.М., Уткіна М.С. Теоретико-методологічні підходи до визначення штучного інтелекту. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 2/2021. С. 214-217.
2. Ковтуненко Ю.В. Застосування штучного інтелекту у системі управління підприємством: проблеми та переваги. *Economic journal Odessa polytechnic university*. №2(8), 2019. С. 93-99.
3. Заблудський Р. І., Кравченко С.М. Системи штучного інтелекту. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/37.pdf>
4. ДСТУ 2938-94 Системи оброблення інформації. Основні поняття. Терміни та визначення (ISO 2382-1:1993, NEQ). URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=77434
5. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні від 2 грудня 2020 року / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>
6. Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні на 2021-2024 роки :Розпорядження Кабінету Міністрів України № 438-р від 12 травня 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/438-2021-%D1%80#Text>